

سیگنال‌ها و سیستم‌ها

درس ۷

سیستم‌های خطی تغییرناپذیر با زمان (۳)

Linear Time-Invariant (LTI) Systems (3)

کاظم فولادی قلعه

دانشکده مهندسی، دانشکدگان فارابی

دانشگاه تهران

<http://courses.fouladi.ir/sigsys>

طرح درس

COURSE OUTLINE

بازنمایی سیگنال‌های پیوسته-زمان بر حسب ضربه‌های واحد شیفت‌یافته

Representation of CT Signals in terms of shifted unit impulses

بازنمایی انتگرال کانولوشن سیستم‌های خطی تغییرناپذیر با زمان پیوسته-زمان

Convolution integral representation of CT LTI systems

خصوصیات و مثال‌ها

Properties and Examples

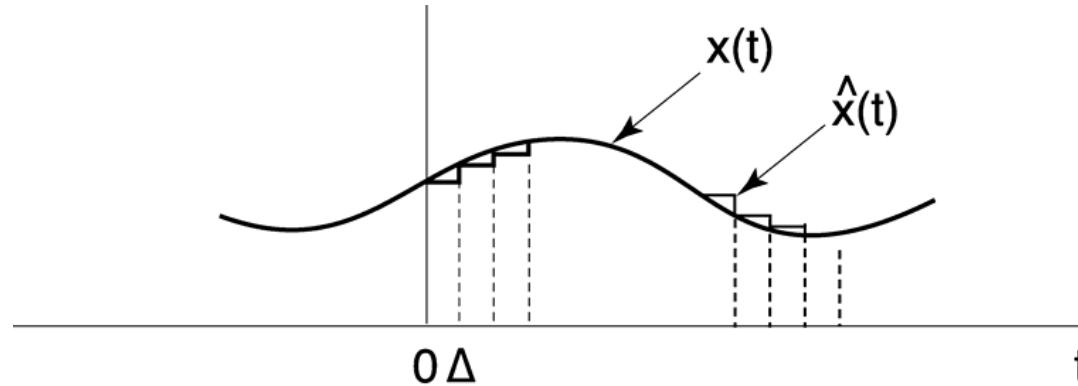
سیستم‌های خطی تغییرناپذیر با زمان (۳)

۱

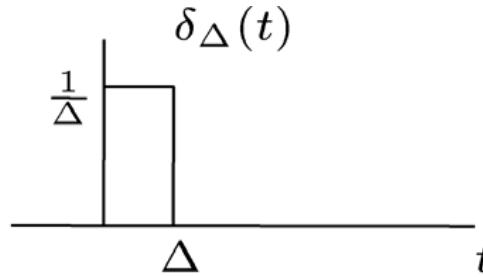
بازنمایی
سیگنال‌های
پیوسته-زمان
بر حسب
ضربه‌های
واحد
شیفت‌یافته

Representation of CT Signals

- Approximate any input $x(t)$ as a sum of shifted, scaled pulses

$$\hat{x}(t) = x(k\Delta), \quad k\Delta < t < (k + 1)\Delta$$

$\delta_\Delta(t)$ has unit area

$$x(k\Delta) \begin{cases} + \\ - \end{cases} \quad = \quad x(k\Delta)\delta_\Delta(t - k\Delta)\Delta$$

$\downarrow$

$k\Delta \quad \uparrow \quad t$
 $(k+1)\Delta$

$$\hat{x}(t) = \sum_{k=-\infty}^{\infty} x(k\Delta)\delta_\Delta(t - k\Delta)\Delta$$

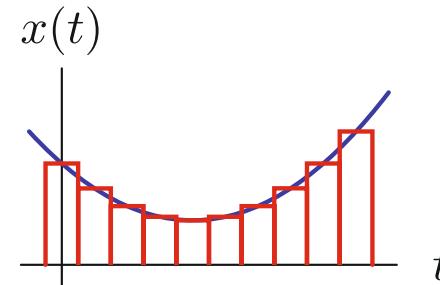
$\downarrow$ limit as $\Delta \rightarrow 0$

$$x(t) = \int_{-\infty}^{\infty} x(\tau)\delta(t - \tau)d\tau$$

The Sifting Property of the Unit Impulse

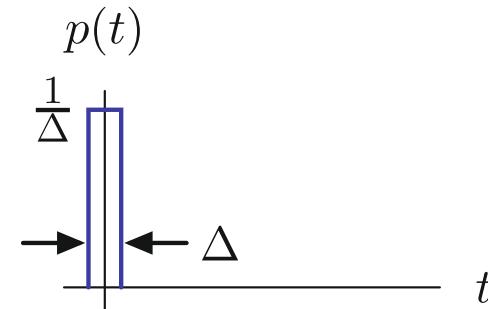
بازنمایی سیگنال‌های پیوسته-زمان بر حسب ضربه‌های واحد شیفت‌یافته

The same sort of reasoning applies to CT signals.

$$x(t) = \lim_{\Delta \rightarrow 0} \sum_k x(k\Delta)p(t - k\Delta)\Delta$$

where

As $\Delta \rightarrow 0$, $k\Delta \rightarrow \tau$, $\Delta \rightarrow d\tau$, and $p(t) \rightarrow \delta(t)$:

$$x(t) \rightarrow \int_{-\infty}^{\infty} x(\tau)\delta(t - \tau)d\tau$$

سیستم‌های خطی تغییرناپذیر با زمان (۳)

۳

بازنمایی
انتگرال
کانولوشن
سیستم‌های
خطی
تغییرناپذیر
با زمان
پیوسته-زمان

Response of a CT LTI System

$$\delta_{\Delta}(t) \longrightarrow h_{\Delta}(t)$$

$$\hat{x}(t) = \sum_{k=-\infty}^{\infty} x(k\Delta) \delta_{\Delta}(t - k\Delta) \Delta \longrightarrow \hat{y}(t) = \sum_{k=-\infty}^{\infty} x(k\Delta) h_{\Delta}(t - k\Delta) \Delta$$

$\Downarrow$

Impulse response:

$$\boxed{\delta(t) \longrightarrow h(t)}$$

Taking limits $\Delta \rightarrow 0$

$$x(t) = \int_{-\infty}^{\infty} x(\tau) \delta(t - \tau) d\tau \longrightarrow y(t) = \underbrace{\int_{-\infty}^{\infty} x(\tau) h(t - \tau) d\tau}_{\text{Convolution Integral}}$$

ساختار برهمنهی

If a system is linear and time-invariant (LTI) then its output is the integral of weighted and shifted unit-impulse responses.

$$x(t) = \int_{-\infty}^{\infty} x(\tau) \delta(t - \tau) d\tau \rightarrow \text{system} \rightarrow y(t) = \int_{-\infty}^{\infty} x(\tau) h(t - \tau) d\tau$$

کانولوشن پیوسته

$$\text{DT: } y[n] = (x * h)[n] = \sum_{k=-\infty}^{\infty} x[k]h[n-k]$$

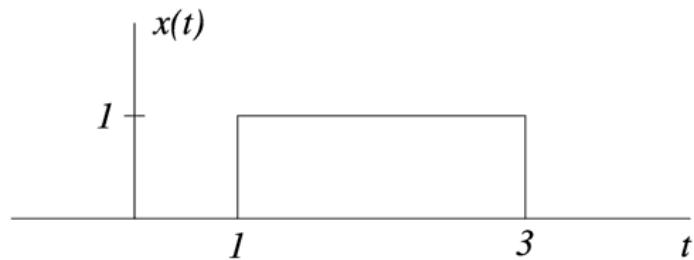
$$\text{CT: } y(t) = (x * h)(t) = \int_{-\infty}^{\infty} x(\tau)h(t - \tau)d\tau$$

Operation of CT Convolution

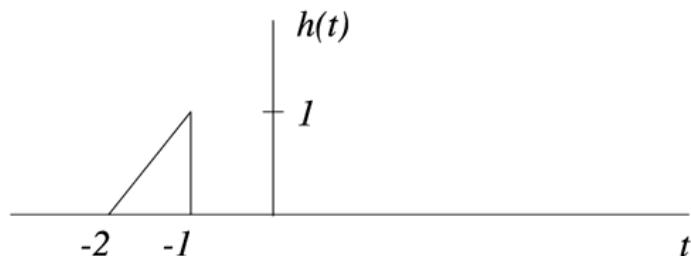
$$y(t) = x(t) * h(t) \equiv \int_{-\infty}^{\infty} x(\tau)h(t - \tau)d\tau$$

$$\begin{aligned} h(\tau) &\xrightarrow{\text{Flip}} h(-\tau) \xrightarrow{\text{Slide}} h(t - \tau) \\ &\xrightarrow{\text{Multiply}} x(\tau)h(t - \tau) \xrightarrow{\text{Integrate}} \int_{-\infty}^{\infty} x(\tau)h(t - \tau)d\tau \end{aligned}$$

Example: **CT convolution**

*

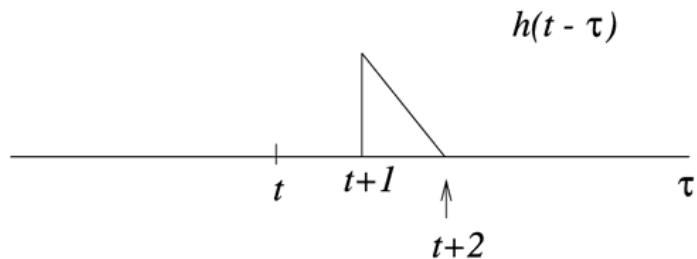
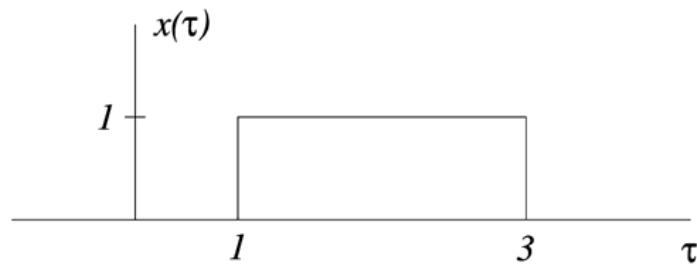
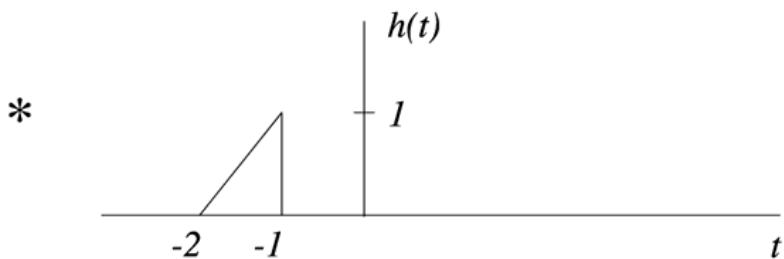
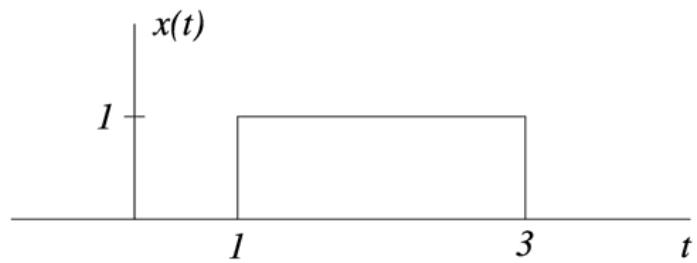
Operation of CT Convolution

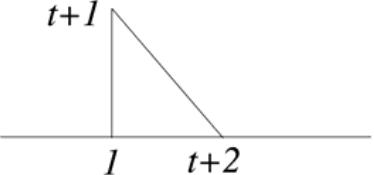
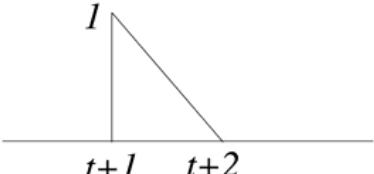
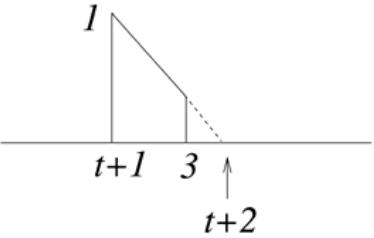
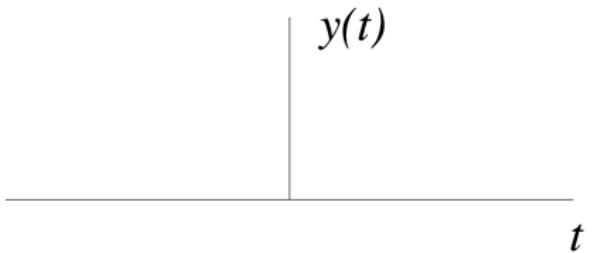
$$y(t) = x(t) * h(t) \equiv \int_{-\infty}^{\infty} x(\tau)h(t - \tau)d\tau$$

$h(\tau) \xrightarrow{\text{Flip}} h(-\tau) \xrightarrow{\text{Slide}} h(t - \tau)$

$\xrightarrow{\text{Multiply}} x(\tau)h(t - \tau) \xrightarrow{\text{Integrate}} \int_{-\infty}^{\infty} x(\tau)h(t - \tau)d\tau$

Example: **CT convolution**

<u>Time Interval</u>	<u>$x(\tau) \cdot h(t-\tau)$</u>	<u>Output</u>
$t < -1$	0	$\Rightarrow y(t) = 0$
$-1 < t < 0$		$\Rightarrow y(t) = \frac{1}{2}(t+2)(t+2-1) = \frac{1}{2}(t+1)^2$
$0 < t < 1$		$\Rightarrow y(t) = \frac{1}{2} \cdot 1 \cdot 1 = \frac{1}{2}$
$1 < t < 2$		$\Rightarrow y(t) = \frac{1}{2} - \frac{1}{2}(t+2-3)(t-1) = \frac{1}{2} - \frac{1}{2}(t-1)^2$
$t > 2$	0	$\Rightarrow y(t) = 0$
		

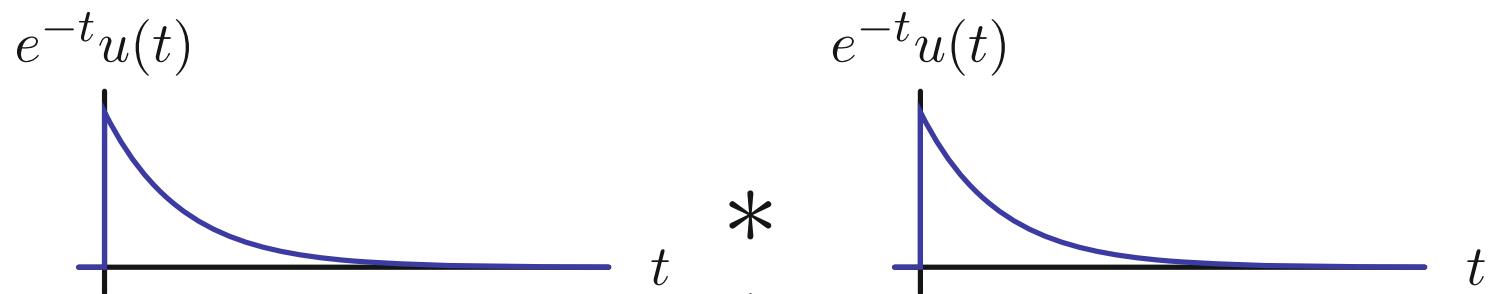
سیستم‌های خطی تغییرناپذیر با زمان (۳)

۳

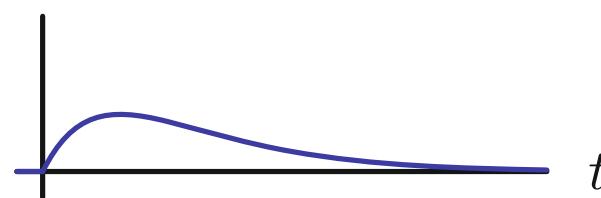
خصوصیات و مثال‌ها

انتگرال کانولوشن

مثال

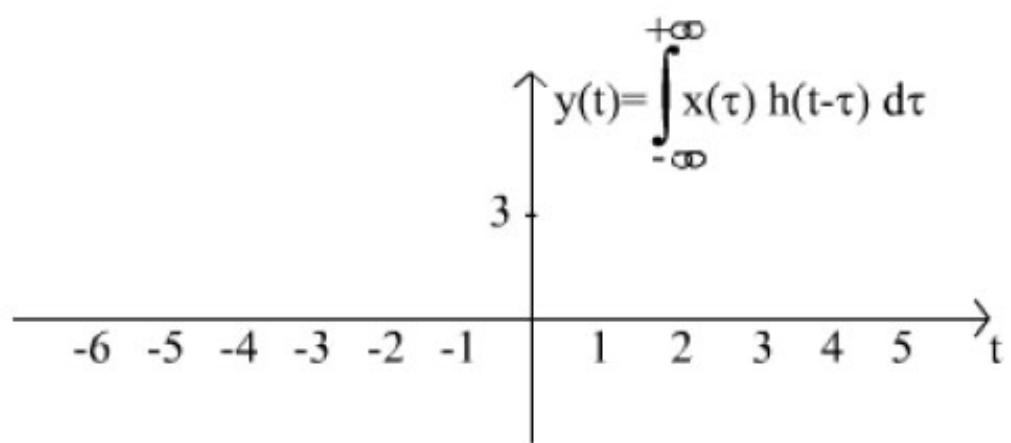
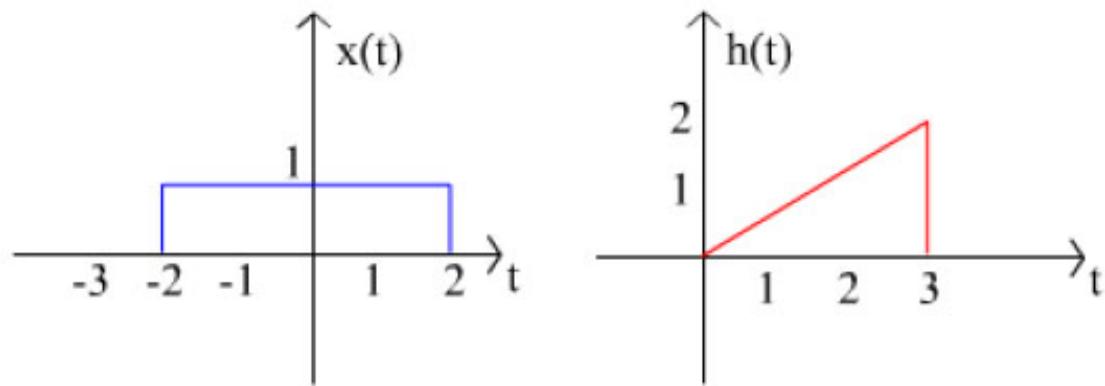

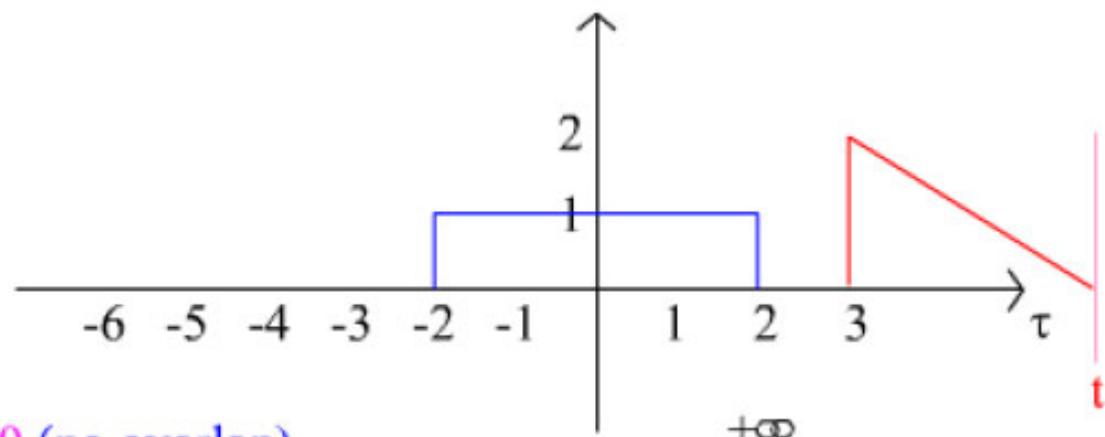
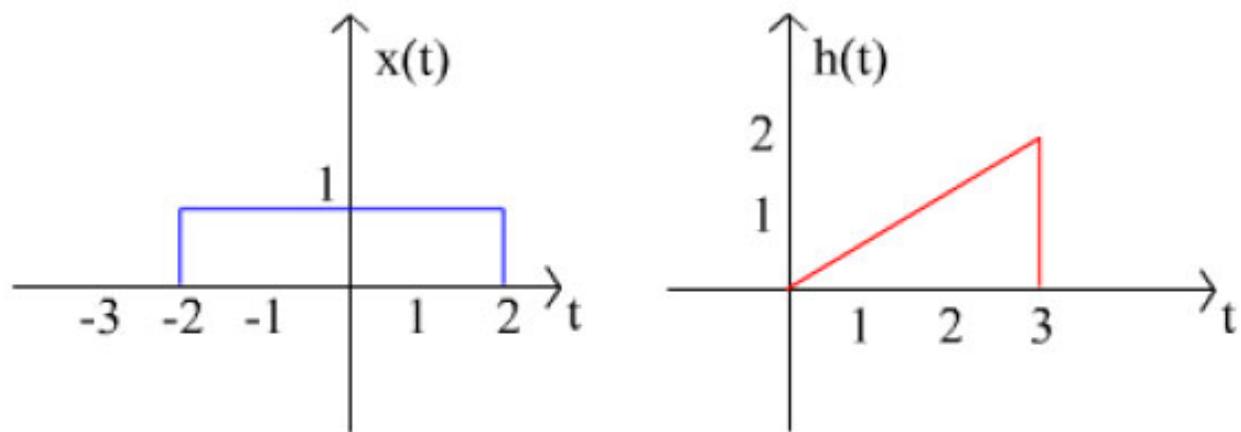
$$\begin{aligned}
 (e^{-t}u(t)) * (e^{-t}u(t)) &= \int_{-\infty}^{\infty} e^{-\tau}u(\tau)e^{-(t-\tau)}u(t-\tau)d\tau \\
 &= \int_0^t e^{-\tau}e^{-(t-\tau)}d\tau = e^{-t} \int_0^t d\tau = te^{-t}u(t)
 \end{aligned}$$

1) Draw $h(-\tau)$

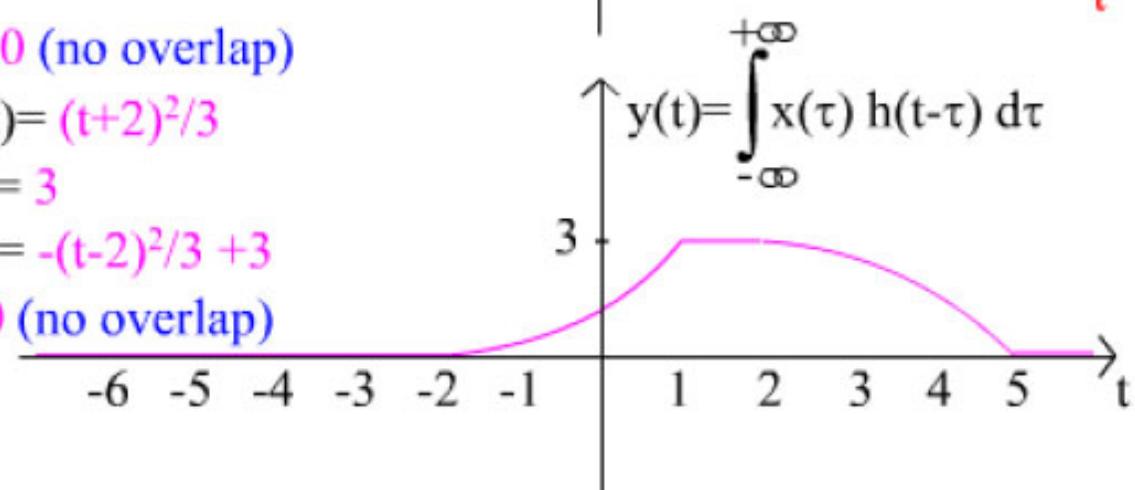
$t < -2$: $y(t) = 0$ (no overlap)

$-2 < t < 1$: $y(t) = (t+2)^2/3$

$1 < t < 2$: $y(t) = 3$

$2 < t < 5$: $y(t) = -(t-2)^2/3 + 3$

$t > 5$: $y(t) = 0$ (no overlap)

انتگرال کانولوشن

مثال

$$x(t) = e^{-at} u(t) \quad a > 0$$

$$h(t) = u(t)$$

$$x(\tau)h(t-\tau) = \begin{cases} e^{-a\tau} & 0 < \tau < t \\ 0 & \text{otherwise} \end{cases}$$

$$\begin{aligned} y(t) &= \int_0^t e^{-a\tau} d\tau = -\frac{1}{a} e^{-a\tau} \Big|_0^t \\ &= \frac{1}{a} (1 - e^{-at}) \end{aligned}$$

$$y(t) = \frac{1}{a} (1 - e^{-at}) u(t)$$

انتگرال کانولوشن

مثال

$$x(t) = e^{2t} u(-t)$$

$$h(t) = u(t - 3)$$

$$y(t) = \int_{-\infty}^{t-3} e^{2\tau} d\tau = \frac{1}{2} e^{2(t-3)}, \quad t < 3$$

$$y(t) = \int_{-\infty}^0 e^{2\tau} d\tau = \frac{1}{2}, \quad t \geq 3$$

PROPERTIES AND EXAMPLES

- 1) Commutativity: $x(t) * h(t) = h(t) * x(t)$
- 2) $x(t) * \delta(t - t_0) = x(t - t_0)$ Sifting property: $x(t) * \delta(t) = x(t)$

- 3) An integrator:

$$y(t) = \int_{-\infty}^t x(\tau) d\tau$$

↓

So if input $x(t) = \delta(t)$
output $y(t) = h(t)$

$$h(t) = \int_{-\infty}^t \delta(\tau) d\tau = u(t)$$

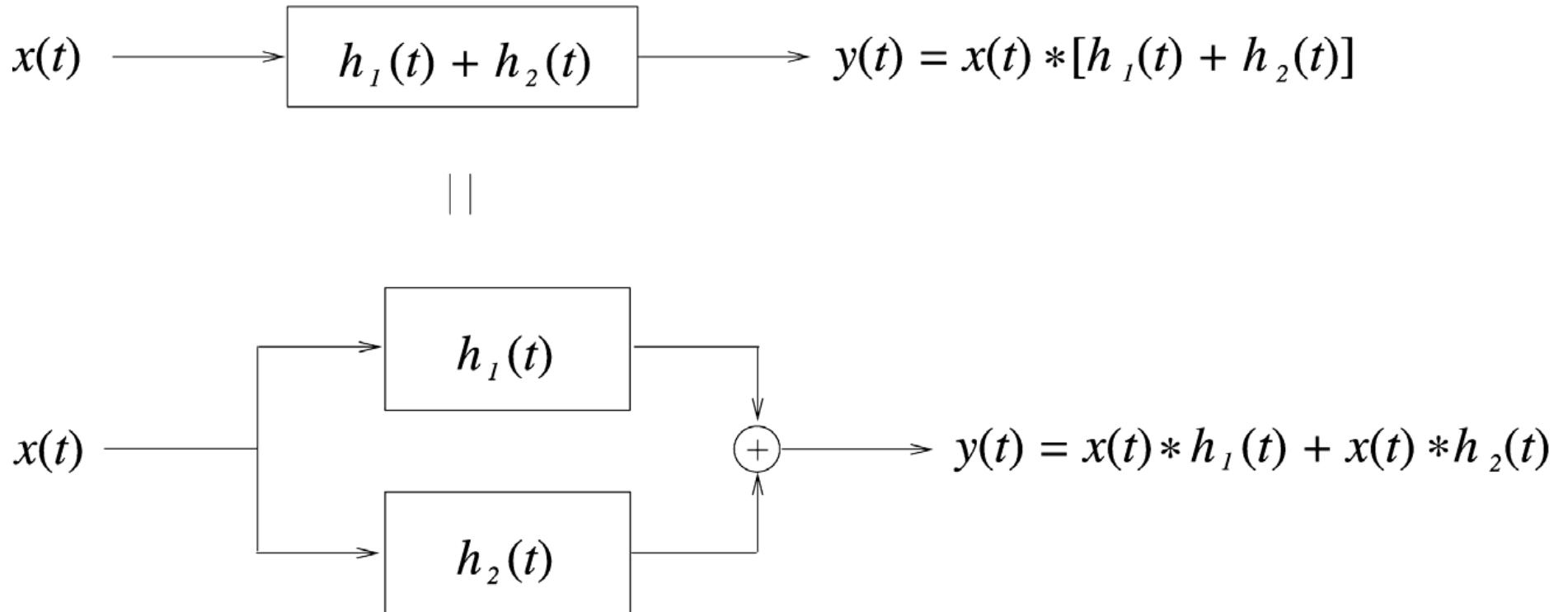
That is

$$y(t) = x(t) * h(t) = \boxed{x(t) * u(t) = \int_{-\infty}^t x(\tau) d\tau}$$

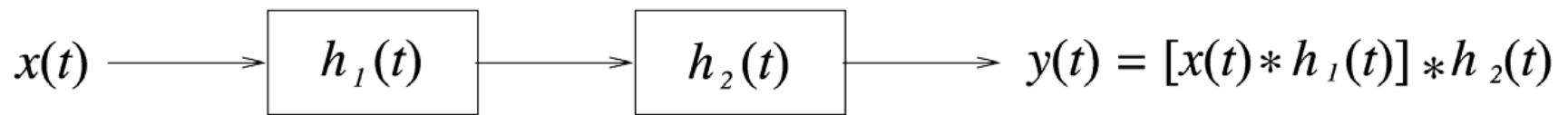
- 4) Step response:

$$s(t) = u(t) * h(t) = h(t) * u(t) = \int_{-\infty}^t h(\tau) d\tau$$

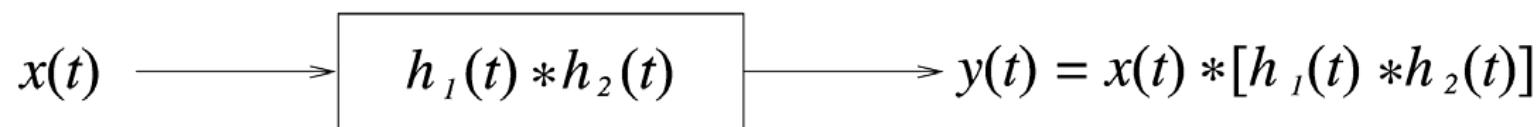
DISTRIBUTIVITY

ASSOCIATIVITY

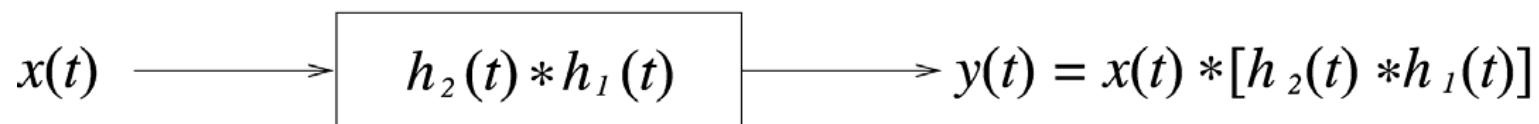

||

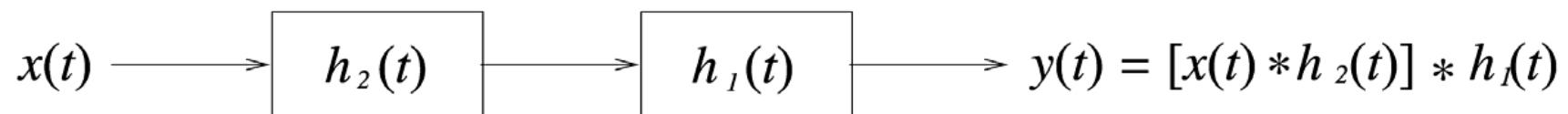

||

← Commutativity

||

Causality: CT LTI system is causal $\Leftrightarrow h(t) = 0, t < 0$

Stability: CT LTI system is stable $\Leftrightarrow \int_{-\infty}^{+\infty} |h(\tau)| d\tau < \infty$

خاصیت پایداری

مثال

$$h[n] = \delta[n - n_0]$$

$$h(t) = \delta(t - t_0)$$

$$\sum_{k=-\infty}^{\infty} |h[k]| = \sum_{k=-\infty}^{\infty} |\delta[k - n_0]| = 1 < \infty$$

$$\int_{-\infty}^{\infty} |h(\tau)| d\tau = \int_{-\infty}^{\infty} |\delta(\tau - t_0)| d\tau = 1 < \infty$$

$$h[n] = u[n - n_0]$$

$$h(t) = u(t - t_0)$$

$$\int_{-\infty}^{\infty} |h(\tau)| d\tau = \int_{-\infty}^{\infty} |u(\tau - t_0)| d\tau = \int_{t_0}^{\infty} |u(\tau)| d\tau = \infty$$

خاصیت بی‌حافظه بودن

مثال

$$h(t) = K\delta(t)$$

$$y(t) = Kx(t)$$

خاصیت وارون‌پذیر بودن

مثال

وجود داشته باشد h_i که:

$$h(t) * h_i(t) = \delta(t)$$

پاسخ پله در سیستم‌های LTI

$$\begin{aligned}s[n] &= \sum_{k=-\infty}^n h[k] & h[n] &= s[n] - s[n-1] \\ s(t) &= \int_{-\infty}^t h(\tau) d\tau & h(t) &= \frac{ds(t)}{dt} = s'(t)\end{aligned}$$

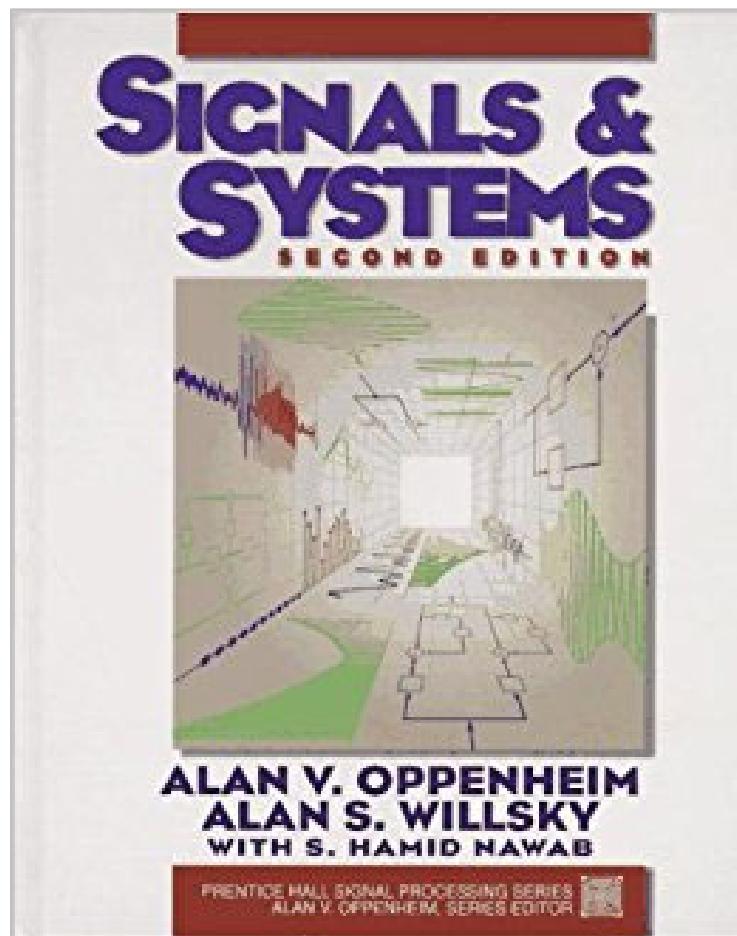
سیگنال‌ها و سیستم‌ها

سیستم‌های خطی تغییرناپذیر با زمان (۳)

۴

منابع

منبع اصلی

A.V. Oppenheim, A.S. Willsky, S.H. Nawab,
Signals and Systems,
Second Edition, Prentice Hall, 1997.

Chapter 2